

Förslag till verksamhetsplan 2021

Beskrivning av verksamheten

Riksorganisationen Same Ätnam (RSÄ) har sedan bildandet år 1945 varit en central och viktig aktör i det samiska civilsamhället. Riksorganisationen Same Ätnam skall verka för ett rikt och levande samiskt civilsamhälle och föreningsliv, samt aktivt arbeta för att stimulera och stödja samisk kultur och samiska näringar. Vidare skall Riksorganisationen verka för att majoritetssamhället både ges insikt i och erkänner det samiska samhället, dess historia och de samiska rättigheterna, liksom att internationella överenskommelser om urfolk och självbestämmande för folk i världen ratificeras och implementeras. Detta arbete för samiska rättigheter ska så långt som möjligt inte bedrivas på sådant sätt att det skadar andra samer eller samiska intressen. Detta omfattande arbete möjliggörs genom:

1. Sameföreningar och medlemmar
2. Förvaltning och verksamhet i olika samiska organ
3. Kulturfrämjande insatser, opinionsbildning och som remissinstans
4. Drift, förvaltning och utveckling av Riksorganisationen Same Ätnam
5. Duedtie, Duöjje, Vätnoe, Duodji, Duodje, Sameslöjden

Våra verksamhetsområden medför ett omfattande ansvar gentemot det samiska samhället, och ställer stora krav på Landsmötet, dess styrelse och dess valda representanter i de olika organen. Ett arbete som förutsätter Landsmötets, Styrelsens och Representanternas förmåga att arbeta långsiktigt och uthålligt med integritet och saklighet i förhållande till uppdraget.

Till grund för riksorganisationens verksamhet ligger organisationens Målsättnings- och Handlingsprogram, samt beslut fattade av Riksorganisationen Same Ätnams Landsmöte.

Riksorganisationen Same Ätnams högsta beslutande organ är Landsmötet. Styrelsen ansvarar på uppdrag av Landsmötet för den löpande verksamheten. Ombud valda av Landsmötet representerar Riksorganisationen Same Ätnam i de organisationer, stiftelser och andra organ som Riksorganisationen äger representation i.

Övergripande målsättningar och visioner

Se *Visions- och målsättningsprogrammet* antaget av Landsmötet år 2016. Finns på Riksorganisationen Same Ätnams hemsida.

Övergripande verksamhetsplanering

Riksorganisationen Same Ätnam har en viktig roll att fylla i det samiska civilsamhället, som representant för alla samer, oavsett bakgrund och tillhörighet. Same Ätnam har som riksorganisation stor erfarenhet av att driva frågor av betydelse för samiska rättigheter och det samiska civilsamhällets utveckling. Riksorganisationen Same Ätnam har på så sätt också kommit att vara med som bildare av ett flertal andra, än idag angelägna och viktiga samiska stiftelser och institutioner. Hos våra tidigare och nuvarande enskilda medlemmar och medlemsföreningar finns stor, bred och unik kompetens vad gäller slöjd, organisering, historia med mera. Styrelsen för RSÄ bör därför se över möjligheterna att ta till vara medlemmars kunskap och kompetens för att hitta gemensamma långsiktiga verksamhetsmål och arbetsformer.

Den extrema situation som nu råder med en pandemi som hindrar flera av våra medlemmar (eventuellt oss alla) från att delta fysiskt på Landsmötet i Örrestaare/Örnsköldsvik är därför extra olyckligt för RSÄ. Det finns ett behov av att arbeta med utveckling och kunskapsöverföring inom Riksorganisationen Same Ätnam. Vi behöver samla oss som helhet.

Styrelsen bör därför direkt efter Landsmötet se över möjligheterna att finna finansiering för att anordna ett möte där medlemmarna kan träffas och då arbeta fördjupat tillsammans med angelägna sak- och framtidsfrågor.

Styrelsen skall under verksamhetsåret försöka se till att RSÄ har möjlighet att vara representerade i möten och andra aktiviteter med externa aktörer, som har relevans för RSÄ och de frågor vi arbetar med. Under året vill vi utveckla arbetet med information och kommunikation. I första hand då med att lägga ut adekvat information på vår hemsida och även göra hemsidan mer lättillgänglig. Vidare vill vi utveckla kommunikationen med RSÄs medlemmar. Styrelsen bör vidare se över möjligheten att hitta externa medel till att anordna aktiviteter som sammanfaller med RSÄs övergripande verksamhetsmål.

I styrelsens uppdrag ingår också att se till att den löpande verksamheten fungerar, som ekonomihantering, administration och förbättringsåtgärder samt att svara på allmänhetens frågor om organisationen och om samer. Här ingår också att utgöra remissinstans och svara på frågor och delta i arbete med uppdrag från Riksdag, myndigheter, forskarvärlden, det icke-samiska civilsamhället och politiska och icke-politiska organisationer.

Styrelsemöten sker i huvudsak per telefon eller via andra digitala kanaler. Styrelsen bör dock försöka hitta medel till minst ett fysiskt möte under året. Det underlättar det löpande arbetet under resten av verksamhetsåret.

Landsmötet är avslutningen på verksamhetsåret och nya val sker där av styrelseledamöter och RSÄs övriga representanter till styrelser, stiftelser och andra organisationer. Styrelsen skall inför Landsmötet förbereda nödvändiga underlag samt finnas till hands för den arrangerande Sameföreningen.

Till mars ska årsbokslutet vara klart tillsammans med organisationens verksamhetsberättelse, samt att kallelse till årsmötet, som går ut i slutet av mars i enlighet med stadgarna.

Inför landsmötet i maj anordnas ett möte med styrelsen, valberedning och lekmannarevisor för att slutföra aktiviteterna innan landsmötet.

Kärnverksamhet

1. Sameföreningar och medlemmar

Funktioner

Riksorganisationen Same Ätnams ska vara en stark aktör som arbetar för ett rikt och levande samiskt civilsamhälle med starka organisationer, liksom allas samers lika rätt till språk och kultur, samt bevarande och utveckling av samisk kultur och samiska näringar.

Styrelsen skall arbeta för att den enskilda medlemmen och medlemsföreningarna känner förtroende för RSÄ i den rollen. Vidare är en målsättning att enskilda medlemmar och sameföreningarna känner ett gemensamt ansvar för det samiska civilsamhällets utveckling genom RSÄ och alla dess organ.

Sameföreningarnas aktiva medverkan i RSÄ är en förutsättning för att riksorganisationen skall ha legitimitet som en representant i och utanför det samiska samhället.

Sameföreningar och medlemmar utgör RSÄs viktigaste kontakt och kanal till det samiska civilsamhället. Utan föreningarnas stöd riskerar även viktiga funktioner såsom stiftelsen Samefolket, Åjtte, Samernas utbildningscentrum, Gaaltije, Samerådet med flera, att delvis mista sin funktion.

Övergripande målsättning

Riksorganisationen Same Ätnams skall genom Landsmötets inriktningsbeslut och val av styrelse och representanter vara medlemmarnas förlängda arm och språkrör.

Styrelsen skall arbeta för att kontinuerligt informera medlemmarna om verksamheten. Och vara drivande i arbetet med medlemsvård samt organisationens utvecklings- och kvalitetsarbete.

Målet är att varje medlem och medlemsförening känner till och känner för RSÄs identitet och mål. Genom att medlemsföreningarna ser nyttan av RSÄ och förstår vikten av deras eget engagemang och val av representanter så borgar det för en högre kvalitet i RSÄs verksamhet.

Verksamhet 2021

Det finns önskemål och behov av att ta fram någon form av skriftligt underlag/riktlinjer som stöd till och för att underlätta arbetet för Rådets enskilda medlemmar, de som valts av Landsmötet att representera RSÄ i stiftelser och andra organ.

Styrelsen bör under 2021 påbörja ett arbete med att ta fram ett sådant material

Det finns önskemål och behov av organisationsutveckling inom RSÄ, exempelvis i form av styrelseutbildning eller annan utvecklande aktivitet.

Styrelsen bör under 2021 se över möjligheterna ekonomiskt och i övrigt för att anordna en sådan aktivitet.

Det finns önskemål om att se över möjligheten att tillsammans med Lycksele Skogsmuseum möjliggöra en utställning kring någon del av våra samlingar. Exempelvis utifrån den dräktsamling vi äger. I anslutning till detta skulle det vara önskvärt att också ge medlemmar möjlighet att delta i någon form.

Styrelsen bör under 2021 se över möjligheterna att anordna en aktivitet kring RSÄs samlingar